

שיחת השבוע

חב"ד
אגודת חב"ד
צעירי חב"ד
כל העם לכל אחד

876 סניפים,
בתי חב"ד,
ברחבי הארץ

יש חדש

יום שמזלו גובר

ביום רביעי, י"א בניסן, יצוין יום הולדתו של הרבי מליובאוויטש (בשנת תרס"ב-1902). זה יום שבו 'מזלו גובר', ועל כן אפשר לבקש בו ברכה ולקבל החלטות טובות. אלפי חסידי חב"ד יפעלו ביום זה בזיכוי יהודים במצוות ובפעילויות לקראת חג הפסח המתקרב.

סדרים בארץ ובעולם

נשלמות ההיערכויות לקראת חג הפסח. בתי חב"ד ברחבי הארץ מחלקים למשפחות נזקקות מאות אלפי חבילות מזון, ובהן מצות שמורות, יין ומצרכי מזון בסיסיים. זה למעשה מפעל 'קמחא דפסחא' הגדול בארץ, והציבור מוזמן להוסיף לתרום לו. כמו כן ייערכו בע"ה ברחבי הארץ והעולם אלפי סדרים ציבוריים. פרטים על סדרי הפסח בארץ - באתר chabadisrael.co.il, במדור 'סדרי פסח קהילתיים'. פרטי הסדרים ברחבי העולם - באתר chabad.org/seder.

לקראת 2,000

לקראת גיליון 2000 של 'שיחת השבוע' אתם מוזמנים להציע הצעות לשינויים שהייתם רוצים לראות בעלון. כמו כן אתם יכולים לשאול כל מה שתרצו את צוות המערכת, ונשתדל להשיב על כך בגיליון החגיגי. כתבו לנו לאימייל: sichatashavua@gmail.com.

כל עלוני חב"ד
אצלכם בוצאפ כבר ביום חמישי

זמני השבוע

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע	אילת	ניו יורק
18:21	18:43	18:32	18:42	18:40	19:06
19:37	19:39	19:39	19:38	19:37	20:06

שבת ישראל
קדם והזמנים

להרגיש טעם יהודי KEDEM

PRODUCT OF USA

המקום שבו אוהבים אותך

בימים האלה חשוב להעמיד לנגד עינינו את דמותו הקורנת של הרבי מליובאוויטש, השופעת אהבה איך כף לכל אדם מישראל, בלי הבדלים ומחיצות

אהבה לכל יהודי. הרבי מליובאוויטש (צילום: לוי'צ פריידין)

החיצוני אכן מקים לפעמים חומה, שלכאורה קשה לעבור מעליה. ההבדלים בתפיסות העולם ובאורחות החיים נדמים לתהום הפעורה בינינו. אבל אם נקלף את השכבות החיצוניות נגלה נקודה פנימית המחברת את כולנו.

חיפוש המכנה המשותף

ביום רביעי הקרוב, י"א בניסן, נציין את היום שבו ירדה לעולם נשמתו הקדושה של הרבי, לפני מאה ועשרים ושלוש שנים. זה יום זכאי, יום שמחה והתעוררות, יום הודיה לקב"ה, על ששתל בתוכנו נשמה כבירה זו. זה יום שבו ראוי לכל אחד ואחד לעורר את הזיכרון על המגע האישי שהיה לו עם הרבי, ולהתחזק בלימוד תורתו ובהליכה באורחותיו.

הבה נשאף לפתוח בחיינו דף חדש של אהבת ישראל, חיפוש מעלותיו של הזולת, מציאת המכנה המשותף המאחד אותנו. מתוך גישה זו נגיע הרבה יותר מהר לפתרונות בשאלות החשובות בחיינו, ונחגוג חירות אמיתית לא רק בפסח אלא כל השנה כולה.

ביום הולדתו של הרבי נתחזק גם כן במשאת נפשו העיקרית - הציפייה לגאולה האמיתית והשלמה עליידי משיח צדקנו.

בשעה שהמתיחות בין חלקים בעם גואה לשיאים חדשים, תתרחש בעוד שבוע ימים תופעה מופלאה - מאות אלפי יהודים, מכל הגוונים, השכבות, העדות והתפיסות הפוליטיות יסבו יחד באלפי סדרי הפסח שיערכו שליחי חב"ד ברחבי הארץ והעולם. כל המחיצות ייפלו, כל הדעות הקדומות יימסו, וכולם יחגגו יחד את החג בתחושת אחווה נדירה.

כיצד מתחולל הפלא הזה? מה גורם לאנשים לשכוח את כל חילוקי הדעות, להתעלם מהמטענים שנצברו ומהטענות שהוטחו? התשובה אחת - האהבה ליהודים שהרבי מליובאוויטש החדיר בשליחיו, חסידיהם ותלמידיו. כשיהודים מרגישים שכאן אוהבים אותם כפי שהם, הם באים ומתחברים.

הרבי לימד לראות בכל יהודי אח אהוב. גם אם הוא מתנכר לערכי היהדות, הוא אחיך. גם מי שחושב אחרת ממך, יש בו נשמה יהודית יקרה. האבק שמכסה עליה אינו צריך לבלבל אותנו. תחת המעטה החיצוני טמון יהלום יקר. לכן אין מקום להעמדת מחיצות בין יהודים, וכולם יכולים לשבת יחד תחת קורת גג אחת.

ראייה כלל-ישראלית

בימים האלה חשוב להעמיד לנגד עינינו את דמותו הקורנת של הרבי, השופעת אהבה איך כף לכל אדם מישראל. כל מי שפגש את הרבי או שמע את דבריו, חש את האהבה המפעמת בליבו לכל יהודי. מעולם לא יצא מפיו ביטוי מזלזל או פוגעני כלפי יהודי. כל דמותו שופעת אור, אהבה ולימוד זכות. לכן גם הצליח להאחיד את התורה והמצוות על מיליוני יהודים בעולם.

הרבי מעולם לא חשב במונחים כיתתיים וקהילתיים. לנגד עיניו עמד כלל ישראל. כמעט בכל יום מתגלה עוד סיפור מדהים, הממחיש עד היכן הגיעה דאגתו לעם ישראל. יהודים מחוגים מגוונים מספרים על מעורבותו והאכפתיות שלו, ועל מה שפעל למענם, לעיתים אפילו בלי ידיעתם.

הרבי הציע נקודת מבט המדלגת מעל כל הפערים המפלגתיים, העדתיים והכיתתיים. לא להביט אל החיצוניות אלא אל הפנימיות. הדימוי

ישתכנע אדם להקריב את כולו לאלוקות (במיוחד שהדרישה הזו מוצגת ראשונה בספר הקרבנות)?

התענוג והחיות

הסוד של קרבן הוא שהחלב והדם מוקרבים בנפרד. החלב מייצג את כוח התענוג של האדם והדם את החיות. המשמעות היא שאדם צריך להקדיש לעבודת ה' את התענוג שלו ואת החיות וההתלהבות. כאשר התענוג מגויס לקדושה, הוא משפיע גם על כוח הרצון.

מזה מובן שכאשר אומרים לאדם שעליו להיות קרבן עולה, אין הכוונה שעליו לבטל את מציאותו מכול וכול. עליו להקדיש את חלבו ודמו, היינו שהכוחות המניעים אותו, החיות והתענוג, יוקדשו לקב"ה. שהאדם יתענג מעשיית מצווה ומלימוד תורה, ויקיים אותם בחיות ובחשק. ואדם ברידת גם מבין היטב שאין להשקיע את התענוג שלו בעניינים גשמיים, כמו אכילה ושתייה ותאוות חולפות, אלא לבחור בדברים בעלי ערך נצחי – תורה ומצוות, ועלידי זה נעשים 'קרבן' לקב"ה.

(תורת מנחם, כרך סז, עמ' 425)

נדרש לחזור בתשובה על חטאיו. אלא מדובר בקרבן נדבה שמביא יהודי שלא חטא כלל.

ואכן, הפתיחה של הפרשה, "ויקרא אל משה", בלי ציון אחד משמותיו של הקב"ה, מעידה שזו פנייה מעצמותו יתברך שלמעלה מכל שם, והיא פונה היישר אל הנשמה האלוהית שביהודי. ברור שבמדריגה זו יהודי איננו מצוי במקום של חטא כלל.

מסירות מוחלטת

בחיבור גבוה כל-כך לקדושה אין שום פלא שהאדם מסוגל להיות 'קרבן עולה', המוגש בנדבה מצידו, ועניינו התמסרות מוחלטת לקב"ה. ועדיין צריך להבין איך מביאים את דרגת הדבקות הזו לידי ביטוי ברבדים החיצוניים יותר של האדם ובחיי היום-יום.

אכן, יש ביהודי ניצוץ אלוהי, ואולם הנשמה הקדושה, שהיא חלק אלוהי ממעל ממש, שוכנת בתוך גוף בשר ודם, לצד נפש בהמית, ולא תמיד האדם מסוגל לפעול מתוך קבלת עול מוחלטת, בלי הבנה והזדהות פנימית עם הדברים. כיצד

איך להיות 'קרבן עולה'

הקרבן הראשון שפותח את ספר ויקרא הוא עולה: "אם עולה קרבנו מן הקרבן, זכר תמים יקריבנו". בעבודת הנפש 'קרבן עולה' פירושו התמסרות מלאה לעבודת ה', עם כל כוחות הנפש, בלי להסתפק ב'הקרב' חלקים מסוימים ממנה בלבד.

ואולם הדרישה מן האדם להקריב את כל אישיותו לקב"ה, עד שלא יישאר מציאות נבדלת לעצמו, עלולה להבהיל את האדם ולגרור לו לחשוב שמישהו זה גדולה מיכולותיו.

פנייה אל הנשמה

על המילים "אדם כי יקריב מכס", שנאמר קודם לכן, רש"י מבאר: "כשקריב, בקרבנות נדבה דיבר העניין". היינו, שאין מדובר כאן בקרבן שאדם חייב להביא לכפרת חטא שעשה, ובמשמעות הרוחנית של קרבן חטאת – שאין הוא

אמרת השבוע

ברכה טובה

אחד מזקני החסידים, ששימש שליח דרבנן לאיסוף כספים להחזקת התורה, ביקר פעם אחת בטורונטו ופגש שם בני זוג שטרם נפקדו בפרי בטן, אף שחלפו שנים מאז נישואיהם. הוא לקח מהם את שמותיהם, כדי להזכירם לברכה לפני הרבי מליובאוויטש.

בשובו לניו-יורק עמד בפתח חדרו של הרבי, וכאשר הרבי שב מהתפילה, אמר שהוא חוזר עכשיו מטורונטו ומבקש ברכה לילדים בעבור בני זוג ששמותיהם כך וכך.

הרבי השיב לו: "אזכיר על הציון". היינו שיתפלל על כך בציון חותנו, הרבי הרי"צ. החסיד הגיב: "רבי, אני מבקש ברכה אמיתית!". הרבי הביט בו ולא הגיב ונכנס לחדרו.

כעבור שנה נסע החסיד שוב לטורונטו, ופגש שוב את בני הזוג. הפעם ביקשו ממנו לבשר לרבי כי הברכה מתקיימת. בשובו המתין שוב ליד פתח חדרו של הרבי ובישר לו את הבשורה. הרבי חיך ואמר: "נו, 'אזכיר על הציון' היא ברכה טובה?".

מן המעיין קרבן עולה

רמזים

"אם עולה קרבנו" (ויקרא א, ג). 'עולה' – ראשי תיבות 'והינחם על הרעה לעמך'. 'אשם' – 'שוב מחרון אפך'.

(מגניזת החסידות)

כפרת המחשבה

למה העולה נזכרה ראשונה מבין הקרבנות? כי העולה באה לכפר על הרהורי הלב, על מחשבות רעות, והמחשבה תמיד קודמת למעשה.

(רבנו בחיי)

הקרבן הרצון

"אם עולה קרבנו... יקריב אותו לרצונו" (ויקרא א, ג). אם אדם רוצה להגביה את עצמו משפל המדריגה, להתעלות ולהתרומם – "יקריב אותו לרצונו": יקריב את רצונו לפני ה'.

(המגיד ממזריטש)

בטל רצון

צריך להקריב את הרצון לפני ה', "בטל רצון מפני רצונו". עיקר הכוונה בקרבן לבטל ולהקריב את הרצון לעבודת ה'. שכל הכוחות החומריים והרוחניים ייכנעו ויימסרו לעבודת ה'.

(הכתב והקבלה)

נתינה בלב שלם

בעולת צאן נאמר "זכר תמים יקריבנו", ולא נאמר "לפני ה'" כמו בעולת הבקר. לפי שקרבן הבקר יקר, ודרכו של המנדב דבר שדמיו

מרוכים, שהוא מתעצב בשעת הנתינה, הרבה יותר ממי שמנדב דבר בעל ערך מועט, כמו צאן. לכן הזהיר בעולת הבקר שתהיה 'לרצונו', שייתן אותה בפנים מאירות, ויעלה על ליבו שהנה הוא מגיש ומקטיר את רוחו ונשמתו לפני ה', ולא לפני מלך בשר ודם.

(אברבנאל)

למשוך ולהעלות

"ושחט את בן הבקר" (ויקרא א, ה). אין 'ושחט' אלא 'ומשך'. השחיטה 'מושכת' ומעלה את הבהמה ומכשירה אותה שתוכל להיעשות דמו ובשרו של האדם האוכלה. ואף ברוחניות הדברים כן, ב'שחיטת' הנפש הבהמית: יש 'למשוך' ולהעלות אותה עד שתוכל להפוך ל'חלק' מהנפש האלוהית.

(הרבי מליובאוויטש)

רחצה פנימית

"וקרבו וכרעיו ירחץ במים" (ויקרא א, ט). כל הקרבנות אינם מועילים כל עוד האדם לא רחץ את קרבו ואת כרעיו מן העבירה.

(רבנו אפרים)

העיקר האש

לא ההקרבה עיקר, ואף לא ההקטרה, שהרי אין חפץ לה' בעולה זזבת. אלא "אשמה ריח ניחוח לה" – תכלית הכול היא האש של המצווה, ההתלהבות והשמחה שבה. זו עיקר המצווה, והיא עולה לרצון ולנחת רוח לפניו.

(רבי חיים חייקל מאמדור)

לוב של חב"ד

ליזוי אישי והדרכה למבקרים באוהל הרבי ובמרכז חב"ד העולמי 770 בני יורק

ברוכים הבאים

לפרטים והרשמה כנסו לאתר חב"ד ישראל או שלחו הודעה לואצאפ: 051-5415770

ש"ק	הל' מקואות פרק א
א'	פרק ב
ב'	פרק ג
ג'	פרק ד
ד'	פרק ה
ה'	פרק ו
ו'	פרק ז

ש"ק	טוסט ברכות התפילה וסידור: (א) ברוך אתה.
א'	טוסט הדין: עושה שלום וכו'.
ב'	טוסט ברכת המזון: והלכות שבת פרק א"ב.
ג'	פרק ג'ה
ד'	פרק ד'ה
ה'	פרק ט"א
ו'	פרק י"ב
ז'	פרק ט"ז

לוח יומי ללימוד הרמב"ם
מכתנת הרבי מליובאוויטש
 ז' ניסן - י"ג ניסן

וכן רוכשים כלי כסף,
כתרים, רימונים ועוד

מבט לעתיד – "יהיה טוב!"

הרב מרוזוב הציע שילכו יחד בלילה שלפני הבדיקה.

בשעה אחת וחצי בלילה צלצל הרב מרוזוב אל מנחם, והשניים יצאו אל ציון הרבי, ברובע קווינס שבניו יורק.

כשהגיעו אל המתחם עזר הרב מרוזוב למנחם לכתוב את 'פדיון הנפש'. "בוא ניכנס יחד לציון", אמר לו הרב, "אעמוד והתפלל לצידך".

אחרי הכנה מתאימה נכנסו השניים לציון. באותה שעה היו שם כעשרים אנשים, שקועים בתפילתם. מנחם החל לקרוא את התפילות ב'מענה לשון', כמקובל.

כשהגיע לקטע הפותח במילים "שלוש עליכם אדוננו מורנו ורבנו, עליכם השלום", חש פתאום תחושה חזקה שלא הצליח לפענח את פשרה. "אינני יכול להסביר זאת. זו הייתה תחושה חזקה מאוד של יראה עמוקה. הרמתי את ראשי וראיתי שכל האנשים שהיו שם נעלמו. עכשיו היינו שם אני והרבי בלבד".

ליבו נפתח. הייתה לו הרגשה שהרבי מחזיק בידו ממש ומקשיב לו. מעיין דמעותיו נפרץ. "זה פשוט לא יכול לקרות... יש לי ילדים בבית...".

למחרת בבוקר עשה את בדיקת האם-אראי. בשעה שתיים-עשרה בצוהריים קיבל שיחת טלפון מרופא הפרטי. "מר פומרנץ, כל מה שאנחנו רואים בבדיקות זה מוח, מוח בלבד!".

מנחם לא האמין למשמע אוזניו. הרופא הוסיף ואמר: "אין לך שום גידול, הכול תקין לגמרי. אבל אינני מצליח להבין את זה. בעצמי ראיתי את בדיקת הסייטי שהראתה פגיעות ברורות במוח, ועכשיו אין לך שם כלום!".

"אומר לך מה קרה בינתיים", השיב מנחם לרופא, "הלכתי לציון של הרבי מליובאוויטש... ומנחם מוסיף: "כשהייתי בגיל עשרים בערך הלכתי לקבל מהרבי 'כוס של ברכה', במוצאי אחד החגים. כשהגיע תורי מזג לי הרבי מעט יין לכוס, ובאופן חריג אמר לי משהו, אך לא הצלחתי לשמוע את דבריו, והמשכתי הלאה. המזכיר סימן לי לחזור ולהושיט את היד האוחזת בכוסית. הרבי מזג לתוכה יין שנית, ואז הביט בי ואמר: 'יהיה טוב!'. ואכן, ברוך השם הכול טוב!".

(באדיבות מיום 'Rebbe Story')

הרב מרוזוב האזין בשקט לסיפורו, אך לא הצטרף לפסימיות של ידידו. "מנחם, אל תדאג", אמר בקול רגוע ובטוח. "נלך יחד לציון הקדוש של הרבי, והכול יהיה בסדר".

מנחם הסכים. "אלך איתך ברגע שתוכל", אמר. למחרת בבוקר צלצל הטלפון שלו. זו הייתה שיחה מהמרכז הרפואי. "מר פומרנץ, קבענו בעבורך תור לבדיקת אס-אראי". מנחם הופתע לגלות שהבדיקה נקבעה לעוד ארבעה שבועות, אחרי חג הפסח.

"זה נקרא בדיקה דחופה?!", גיחך לעצמו

"מר פומרנץ, אתה מוכרח להתפנות לחדר מיון", אמר הרופא. הדברים נפלו על ראשו של מנחם פומרנץ כרעם ביום בהיר.

זה קרה לפני שלוש שנים, באדר"ב תשפ"ב (2022). מנחם, המתגורר בפלטבוש שבברוקלין ניו יורק, החל לסבול מכאב קל במרכז הראש, ואליו הצטרף כאב עמום באוזניים ובגרונ. הוא לא ייחס לזה משמעות רבה. "אני עובד באטליז, וזו העונה העמוסה בשנה, לקראת הפסח", אמר לעצמו. "אינני יכול להרשות לעצמי להיות חולה עכשיו".

הוא נשאר בעבודה עד סוף היום, מתעלם מהכאב שגבר והלך. כשחזר הביתה נטל משככי כאבים, אך הם לא הועילו. כשהכאב לא הרפה, החליט לגשת למרפאה.

הרופא בחן אותו בקפידה. בסיומה אמר בארשת פנים רצינית שהבדיקה מעלה חשש של ממש, וכי עליו לגשת מייד לחדר מיון.

מנחם תהה: "ממתי הולכים לחדר מיון בגלל כאב ראש?!", "ובכן", השיב הרופא, "יש לי יסוד לחשוש שמתפתח אצלך שבץ מוחי".

מילות הרופא היכו בו. כשעדיין את חבריו, לא התמהמהו והזעיקו מייד 'הצלה'. בתוך דקות פונה לחדר המיון הקרוב.

במהלך הלילה עבר מנחם סדרת בדיקות, ובהן בדיקת סייטי. הרופא עיין בתוצאות הבדיקה ואמר בכובד ראש: "מר פומרנץ, אנחנו רואים פגיעות במוח שלך".

מנחם ניסה לשמור על הומור. "לא נורא, בין כה וכה אין לי מוח...", אך הרופא לא נטה להתלוצצויות. "יש לך פגיעה במוח. כעת אשחרר אותך, אבל עליך לעבור בדיקת אס-אראי בהקדם".

כשיצא מחדר המיון כבר הפציע הבוקר. הדבר הראשון שעשה היה להתקשר לרבו, הרב יוחנן מרוזוב. "כבוד הרב", לחש בקול רועד, "משהו חמור מאוד קורה לי...".

"הרבי הביט בי ואמר: 'יהיה טוב!'. ואכן, ברוך השם הכול טוב!". משמאל: מנחם פומרנץ

מנחם ניסה לשמור על הומור. "לא נורא, בין כה וכה אין לי מוח...", אך הרופא לא נטה להתלוצצויות. "יש לך פגיעה במוח. כעת אשחרר אותך, אבל עליך לעבור בדיקת אס-אראי בהקדם"

במרירות. הוא לקח את הניירת הרפואית ויצא לפגישה דחופה עם רופאו האישי.

הרופא עיין במסמכים. "אכן, רואים בבירור פגיעה במוח. יש לך שם גידול, למרבה הצער", אמר. "אסדר לך בדיקת אס-אראי דחופה, בתוך ארבעים ושמונה שעות".

ליבו של מנחם הלם בפראות כששמע את המילה שבה השתמש הרופא. זו המחלה האיומה. פחד מצמית מילא את ליבו.

מנחם התקשר מייד לרב מרוזוב. "הרופא שלי אומר שיש לי את המחלה הממארת. אני מבועת לחלוטין. אנחנו חייבים ללכת לציון של הרבי".

הלילה הזה...

בונים את המקדש

להזמנות: 053-2405276

גלו עוד
על הערכה
המושלמת

השדנו חובות ממשכנים לביעור חמץ
המבצע ממשכין

המשכנתא
כבר אכזר?

מנקים ריביות מיותרות
מקטינים החזרים חודשיים
חוסכים עשרות אלפי שקלים

מחזור משכנתא
עם יוסף מנחם משכנתאות

3,900 בלבד
בתוקף לזמן מוגבל!

יוסף מנחם 41 שנות ניסיון כבנקאי בכיר לשעבר
מומחה שמדבר את השפה הבנקאית עבורכם

מנקים החזרים מיותרים
חייגו עכשיו למשכנתא חכמה:
074-7802868
הדרו לממש! המבצע בתוקף לזמן מוגבל!

יוסף מנחם משכנתאות
137 ד'מאד'ק' שפחה
WWW.A-MENACHEM.CO.IL

גורל העולם

30

יום קדם חג
שואלים ודורשים
בהלכות חג
ומזמרים את
נעים שנים

הקדימו הזמנותיכם לחג הפסח ויהיה משפע מים חמים וקרים
עם טכנולוגיית מים מתקדמת, שיהיה לכולנו פסח כשר ושמח!

מוקד הזמנות:
077-2304757

אליקים נעים
מאגזין מים מתקדם

רציתי לשאול
עם הרב מרדכי מנשה לאופר
שליח חב"ד ורב רובע יא באשדוד

האם יש עניין לציין ימי הולדת של מי שכבר אינם בין החיים?

יום ההולדת הוא יום גדול וחשוב בחיי האדם. בספר 'היום יום' (בי"א בניסן) נאמר: "ביום ההולדת על האדם להתבודד, ולהעלות זיכרונותיו ולהתבונן בהם, והצריכים תיקון ותשובה - ישוב ויתקנם".

נהוג לעלות לתורה בשבת שלפני יום ההולדת, או ביום ההולדת עצמו (אם הוא יום קריאה בתורה), ולהוסיף ביום זה בלימוד התורה, בנתינת צדקה ובכל ענייני טוב וקדושה, על-פי ציווי התורה "מעלין בקודש".

בכמה מקומות מוסבר שגם אחרי פטירתו של אדם יש עניין של המשכיות הזמן שנשמתו חייתה כאן בעולם הזה. גם אחרי פטירתו נמנות שנותיו לפי סדר הזמן שלמטה, כהמשך לשנות הולדתו. או כפי שההלכה מבטאת זאת במושג "יש פגור בקבר".

ואכן, חז"ל מציינים ימי הולדת של

צדיקים שנים רבות אחרי הסתלקותם. כך למשל במדרש (תנחומא ס"פ פקודי) בהקשר הולדתו של יצחק. אף ניצחונו של עם ישראל על גזירת המן נבע מכך שמשנה רבנו נולד בחודש אדר, והדבר הפך את החודש כוחו לחודש של מזל וברכה לעם ישראל (מגילה יג,ב). בחסידות מציינים את ח"י באלול, יום הולדתם של הבעש"ט ואדמו"ר הזקן, בעל התניא.

הורים שבנם נפטר בחודש כסלו תשמ"ח שאלו את הרבי מליובאוויטש, הואיל ויום הולדתו חל בכ"ד בסיוון - האם אפשר לציין יום זה על-פי מנהגי יום ההולדת הניתנים לביצוע. הרבי השיב: "נתינות לצדקה (בגימטריה של שם המנוח) והתוועדות חסידית".

מכאן אפשר להסיק, שגם אצל אנשים כערכנו יש דרכים לציין יום הולדת גם אחרי מאה ועשרים שנות החיים בעולם הזה.

הלכה למעשה
הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

כשערב פסח חל בשבת

שאלה: מה הם השינויים בהכנות לפסח, כאשר ערב פסח חל בשבת?

תשובה: תענית הבכורים מוקדמת ליום חמישי י"ב בניסן. התענית חלה על כל בכור וכן על מי שבנו הקטן בכור. אך נהגו להיפטר מהתענית על-ידי השתתפות בסעודת מצווה, כגון סיום מסכת (יש מחמירים להשתתף בסעודת מצווה גם ביום שישי).

ביום חמישי בערב - בדיקת חמץ. מי ששכח, יבדוק ביום שישי, ואם שכח גם אז - יבדוק במוצאי השבת, קודם עריכת הסדר. אך אם ביטל את החמץ בזמן (עד בוקר שבת בשעה 11:35 באזור ת"א, לפי שעון הקיץ) לא יבדוק אלא במוצאי חג הראשון. לאחר הבדיקה שלפני פסח מבטלים את החמץ, כבכל שנה.

ביום שישי אומרים בתפילת שחרית 'מזמור לתודה'. נוהגים למכור את החמץ בשעה מוקדמת, כבכל שנה. יש לכלול במכירת החמץ גם את פח האשפה

מקורות: שו"ע סי' תמד ונ"כ. ספר 'ערב פסח שחל בשבת'. שלחן מנחם ח"ב סי' רכט. לוח כולל חב"ד. לוח דבר בעתו.

מחלקת המודעות (בלבד) של 'שיחת השבוע':
טל' 053-3166532 • דואר: m3166532@gmail.com

תקציר: מתברר שצ'יקו איננו כלל בנו של מר אמנון! עכשו הוא נדרש להסביר לבלש, פנים אל פנים, מדוע פנצ'ר את רכבו

צ'יקו פותח את פיו

בטח ימציא משהו על שיחה ששמע באקראי בין שני אנשים לא-מכרים, על הגנבה המתכננת, או משהו דומה.

צ'יקו זקף את ראשו. "האמת היא", ענה בפשטות, "שלא ידעתי על הגנבה מראש. פנצ'רתי את הרכב אף ורק בגלל דניאל..."

"דניאל?", נדהם האב, "מה הוא עשה לך?"

"כלום", הפתיע צ'יקו. "אבל הוא היחיד בשכונה - בין הילדים, אני מתכוון - שלא שומע בקולי. כשבאו הילדים האלה, הצביע עלינו, בלי להביט בנו, 'ולא הרשיתי להם לחלק את הפלירים שלהם בשכונה שלנו, היחיד שהעז להתקומם נגדי היה דניאל. אז הייתי חייב לנקם. זה הכל'."

זה היה מפחיד קצת, ההגיון הפשטני שלו. הוא היה חייב לנקם, אתם מבינים? כאלו שזו איזושהי מצוה... ועוד על מה, על שהיילדון ההוא העז לא להתפעל ממנו.

מר אמנון קבל את הדברים במנוחה גמורה. נראה שהפיר את ה'הגיון' המצוץ הזה מתחום עבודתו. "אם כן, צ'יקו", חיד אליו הבלש, "אני חייב קצת לנקם בך ולהעניש אותך, נכון?"

צ'יקו חשק את שפתיו. "אבל לא אעשה זאת", המשיך הבלש ואמר. "מפני שבסופו של דבר עזרת לי, וגם כדי ללמד אותך שלפעמים לא צריך להחזיר... אבל אני מעריך מאוד שאמרת לי את האמת ולא המצאת איזה ספור. זה מוכיח שאיפה בחר עם ישר וכבוד. אני צודק?"

צ'יקו הרים עינים אל הבלש וחיך. "אני משתדל", אמר.

"ונכון, שמע, צ'יקו!", קרב הבלש את ראשו אל צ'יקו. "אני זקוק למישהו כמותך. מישהו עם אמיץ וראש על הפתפים. אחרי שהגנבים נכשלו ולא הצליחו לקחת את האוטו שלי, למה מהרו לברוח? למה לא 'התלבשו' על אוטו אחר? זה לא מוזר?"

"אולי הם מחפשים אותך דוקא", ענה צ'יקו, והבלש נאנח ונשען לאחוריו. "זה בדיוק מה שאני חושב."

מענין, דוקא עכשו נהפך לם של החברים לצדו של צ'יקו. "צ'יקו! אל תתן להם להשפיע עליך", צעק אחד הילדים הפחות נחמדים, בדרך החוצה מבית הכנסת. "הסכם זה הסכם!", קרא מישהו נוסף. אתם מבינים? הם חשבו שהשאירו את צ'יקו בפנים, כדי לשכנע אותו שיותר על דרישתו לשפך מים על ר' יוסף יצחק...

אנחנו, שהיינו בסוד הענינים, נשארו בפנים אבל תפסנו מרחק, כדי שלא להביך את צ'יקו. ראיתי את ר' יוסף יצחק נגש לצ'יקו, טופח על שכמו בידידות ואומר לו: "אל תחשש, צ'יקו, הרי אתה גבר, נכון? שמע, שב אתנו קצת. האדון הזה, שקוראים לו מר אמנון, רוצה לשאל אותך כמה שאלות."

אמנון הישיר את מבטו אל עיניו של צ'יקו. "פנצ'רת לי את הרכב לפני יומים", אמר בטון רבש, כמצין עובדה. "אפשר לשאל מדוע?"

צ'יקו היה חור מאוד. הוא לא ענה. אמנון לא התרגש. "שמע, בחר! אני במקצועי בלש משטרה, כך שאני מכיר את הענשים הצפוניים בחק על מעשים כאלה. אבל לך לא אעשה כלום, כי למעשה הצלת את הרכב שלי מידי גנבים. אולי אינך יודע, אבל בזכותך לא הצליחו גנבים להסיע את הרכב שלי. כך שאולי מגיע לך פרס... זה בעצם מה שהייתי רוצה לדעת: האם ידעת מראש על הגנבה והתכונת לעזר לי או שלא ידעת והתכונת בעצם להזיק לי?"

לא היה לי כל ספק מה תהיה תשובתו של צ'יקו.

דבר התורה שלי

נקדת אור בגלות

האם ידעתם שהתפלות שאנו מתפללים כיום הן תחליף לקרבנות שהיו מקריבים בבית המקדש?

למשל, בכל בקר הקריבו בבית המקדש את קרבן התמיד, ואחר-כך קרבנות אחרים. לקראת ערב הקריבו את קרבן התמיד, והוא היה הקרבן האחרון באותו יום. כנגד הקרבנות האלה, שהקריבו בבקר ובערב, אנו מתפללים את תפלות שחרית ומנחה (ותפלת ערבית היא כנגד המשך שרפת איברי קרבן התמיד במהלך הלילה).

אבל יש הבדל בולט בין תפלות לקרבנות: בעבודת הקרבנות היתה חלקת תפקידים - ההקריבה עצמה נעשתה בידי כוהנים; הלויים שרו שירה; ונציגי שאר העם (ישראלים) עמדו בעת הקרבן וקראו פסוקים מהתורה. לעומת זה, בתפלה אין הבדל בין כוהנים, לויים וישראלים, וכלם מתפללים אותה תפלה.

נשאלת השאלה: אם בזמן בית המקדש היו הכוהנים בלבד רשאים להקריב קרבנות על המזבח, איך יתכן שדוקא בהיותנו בגלות רשאים כלנו להתפלל את התפלות שהן במקום הקרבנות?

אלא שדוקא המצב שבו אנו נמצאים, כשאין לנו בית מקדש ואיננו יכולים להקריב קרבנות, יוצר מצב שבו כל אחד ואחד יכול להתפלל תפלה שהיא במקום קרבן!

אלו היינו יכולים להקריב קרבנות בבית המקדש, היתה עבודה זו יכולה להעשות אף ורק על-ידי הכוהנים, ולא על-ידי כל יהודי; אבל מפיון שאין ביכולתנו להקריב קרבנות, אלא רק להתפלל תפלות שהן 'במקום קרבנות' - נוצר כאן יתרון, שהדבר יכול להעשות על-ידי כל יהודי.

ולכן אנחנו מצפים ומקווים שבקרוב ממש יבנה בית המקדש ונוכל להקריב את הקרבנות 'כמצות רצונך'.

(על-פי תורת מנחם תשמ"ה, כרך א, עמ' 607)

מה רבו מעשיה'ה

זה מקור או נעל?

לפני כמעט מאתיים שנה כתב בהתרגשות הצפר ג'ון גולד מברק בהול לחברה הזואולוגית של לונדון: "היום גיליתי את העוף יוצא הדפן ביותר שראיתי זה שנים רבות".

מה הרשים כל כך את הצפר האנגלי? הוא גלה עוף צנן, בגובה מטר וחצי, בעל מקור יוצא דופן בצבע חום, באורך של עשרים ושניים סנטימטרים, שצורתו מזכירה נעל. מטת הכנפים של העוף מגיעה לשני מטרים, והוא שוקל בין ארבעה לשבעה קילוגרמים.

כשרואים אותו בגן החיות - קשה לדמין שזה עוף טורף. המנעלן נראה חביב וידידותי. אבל אם כבר, הוא ידידותי לתנינים. חוקרים גלו שהמנעלן מפתח קשרים עם תנינים, ואלה מבריחים דגים אל האזור שבו הוא נמצא. בתמורה המנעלן יכול להזהיר את התנינים מסכנות קרבות, עלי ידי השמעת קולות רמים.

המנעלן חי במזרח אפריקה. הוא מתחבא בצמחייה הגבוהה, שגדלה בכמות. הוא יכול לעמד שעות בסבלנות ולהמתין לטרף, כשהוא שומר על דממה מחלטת, לא זז, ואפילו אינו ממצמצ.

כשהוא מבחין במים הרדודים בלטה, נחש מים, צב ואפילו בתנין יאור קטן - הוא מטיל את ראשו לתוך המים בזריזות מדהימה - בתוך פחות מחמישים שניות. הוא מנפנף בכנפיו ובלגיומה אחת מכניס את הטרף ואת כל מה שסביבו לתוך המקור הצנן.

בעולם נותרו כחמשת אלפים עד שמונת אלפים מנעלנים בלבד. לכן באפריקה אסור לסחור בהם. ובכל זאת יש העוברים על החוק ומזכירים גוזל של מנעלן בשוק השחר, במחיר של עשרים וחמשה אלף דולרים!

תקציר: שמו הטוב של ר' אברהם, הרופא מבגדד, התפרסם בקרב רבנים רבים החלו לצבא על דלתו. מיום ליום פרנסתו גדלה והלכה, ובכל זאת הוסיף לדבק בתורה ובמצוות, בחן ובעטרה.

כלים חדשים, שייצרו בידי לא-יהודים, צריכים טבילה במקוה. לפני שלוקחים אותם לטבילה צריך להקפיד להסיר מהם מדבקות או לכלוך שנצמד אליהם. ילדים יכולים לעזור בהסרת המדבקות לקראת הטבילה.

הלכה בשבוע

"את אבא עדיין צריכים שם"

להעתיק את הציון לניו יורק? האם היה תקדים כזה? ". אחרי שתיקה ארוכה הפטיר: "שיישאר כך... ואבקש למסור לאביך שרצוני לשפץ את המצבה".

הוראות. הרבי מסר לי שורת הוראות: אבן חדשה, נוסח זהה לקיים, להשאיר את ה'מגן דוד', לחבר את האבן במלט בלבד, בלי ברגים. שהחרט יהיה שומר שבת. שירשמו את כל ההוצאות והוא ישלם הכול.

הביצוע. אבי קיבל את ההוראות והחל לפעול. חרט שומר שבת לא נמצא. לבסוף נמצא יהודי, גבריאל שמו, שאביו היה חרט והוא ראה אותו בעבודתו. אבא הציב תנאי: טבילה יומית במקווה. אחרי שחרט שתי שורות – חלה. אבל אבא הכריז: "יש ברכה מהרבי, תבריא!". הוא החלים, והמצבה הושלמה.

נס החיים. שנים אחר-כך פגשתי את נכדו של גבריאל, בכינוס השלוחים העולמי. הוא שליח בווינה. הנכד אמר לי: סבא היה חולה סופני, ובזכות המצבה חי עוד שלושים שנים. מייד אחרי השלמת המצבה, בטבת תשל"ב, קיבלו הוריי ואחי היתר יציאה. זה היה פלא ממש!

תשלום שכר. אבי ואחי נסעו לרבי לי"א בניסן תשל"ב. לקראת חג הפסח קיבלו ארבע מצות שלמות מהרבי, וב'יחידות' אמר להם: "מה שעשיתם למעני – אני משלם. ומה שעשיתם בעבור יהודים – הקב"ה ישלם מידו המלאה והפתוחה". הרבי דרש לקבל את רשימת ההוצאות ושילם אותן במלואן.

ר' מרדכי גורליק ובנו מקבלים 'כוס של ברכה' מיד' הרבי

הוא חזר מסיביר, שבה נכדו חגג בר-מצווה, וראה מעגל דורות נסגר. האדריכל גורליק חוזר למסע משפחתי מרתק, ומשחזר 'יחידות' אצל הרבי, שהובילה למשימה מיוחדת באלמטי

במקום שבו עינו יהודים. ר' מרדכי ונכדו

השתטחו על קבר אבי (רבי לוי-יצחק) והישועה תבוא". יצאנו לדרך – אבא, שני אחיי ואני.

היתר יציאה. באלמטי, אחרי שהתפללנו מעומק הלב, צילמנו את הציון מכל זווית אפשרית. זמן קצר לאחר מכן אחי הגדול ואני קיבלנו היתרי יציאה, אבל הוריי ואחי הקטן לא. עלינו לארץ בכ"א במנחם-אב תשל"א, ותשוקתי הגדולה הייתה לנסוע לרבי.

תעלומה. בערב יום כיפור תשל"ב הגעתי לניו-יורק. ראיתי את הרבי כשבירך את הקהל בברכות של ערב יום הכיפורים. הספקתי לקבל פרוסת עוגה מידו. ב'יחידות' הראשונה ביקשתי ברכה בעבור הוריי ואחי.

הרבי השיב: "את אבא עדיין צריכים שם". המילים האלה היו בעיניי תעלומה.

תמונות. אחרי חודש תשרי נכנסתי שוב ל'יחידות', והתמונות מאלמטי ביד. הרבי התבונן בהן בעזרת זכוכית מגדלת. שאל: מה המרחק לקברים הלא-יהודיים? מי קבור לידו? עניתי מה שידעתי. ופתאום הרבי הפנה את מבטו אל החלון, וקולו היה רך כתפילה: "אפשר

תעודת זהות. ר' מרדכי גורליק, בן 81, יליד סמרקנד שבבריה"מ לשעבר, מהנדס ואדריכל במקצועו. עלה לארץ בשנת תשל"א, תושב שכונת חב"ד בקריית מלאכי. אב לשמונה וסב לנכדים ולנינים, כן ירבו. שב זה עתה מביקור בסיביר, אחרי חנוכת מקווה טהרה בבית חב"ד שמנהל בנו, הרב ירחמיאל, וחגיגת בר-מצווה לנכדו נטע.

סגירת מעגל. דמעות חמות זלגו מעיניי כשראיתי בטיימן הקפואה את נכדי מניח תפילין במקום שבו סביו וסבתותיו סיכנו את נפשם על שמירת מצוות במחתרת. שם, בסיביר, נסגר מעגל של דורות, מאפילה לאורה.

נקודת שיא. כשהקהל התאסף סביב נכדי, והרב הראשי לרוסיה, הרב בערל לאזר, קבע מזוזה בבית חב"ד החדש, עם חנוכת המקווה שזכיתי לתכנן – הרגשתי שהנשמה של סיביר מתעוררת מחדש. פעם רדפו אותנו שם על יהדותנו, והיום נכדי עומד בגאון, כנער יהודי חסידי. בעבורי זו הייתה נקודת שיא של מסע משפחתי מרתק.

שאלה ותשובה. חיינו בטשקנט שבאוזבקיסטן. חלום היציאה מבריה"מ נראה רחוק. אבי היה אסיר שמונה שנים במחנה עבודה בסיביר. בקשותיו להיתר יציאה נענו שוב ושוב בסירוב. בדרך-לא-דרך שלח מכתב לרבי מליובאוויטש וביקש ברכה. תשובת הרבי הגיעה במכתב ששיגר בן-דוד שהתגורר בניו-יורק: "סעו לאלמטי (אז בירת קזחסטן),

חג שמח זכשר